

вертикалі з верхнім голосом, що свідчить про ускладнену систему ладових взаємозв'язків. Октавний реєстровий контраст з оспівуванням головного устою в кадансі підкреслює драматичність сюжету.

Зразок із с. Троїцьке Слов'янського р-ну Донецької обл. співачки самі охарактеризували як: «...пісню, що співається на мотив “Сірого вутя”». Аналогічну характеристику мають і зразки з інших сіл. У с. Троїцьке І. Фетисовим було записано найбільш повний текст балади, на території, що досліджує авторка. З ладо-фактурних особливостей цього зразку можна виокремити відсутність яскраво вираженого реєстрового контрасту. Виводчиця згадує під час співу варіанти горяка, у яких друга півстрофа озвучена октавним реєстрово-контрасним унісоном, проте переважна більшість строф була заспівана хвилеподібним терцієвим рухом обох голосів у кадансі, і лиш два останні склади в октавному оспівуванні I-го щабля. Нижній голос: *es, f, ges, as, b, ces, des, es'* (у межах октави), та верхній голос: *as, b, ces, des, es', f'* (у межах сексти). Спільними тонами цих голосів є: *as, b, ces, des, es'*. Головний устій — *es*, допоміжні — *ges, as, b* (I, III, IV, V щаблі).

Проаналізовані три зразки балади «Ой, ковалю, коваль, коваленку» демонструють сталість сюжетної структури, образних маркерів та варіативність ладо-фактурних характеристик залежно від місцевої традиції. Зразок із с. Лозове має найширший амбітус серед досліджених варіантів, його особливістю є унісонне кадансування в першій півстрофі, яке змінюється на октавне оспівування головного устою у обох голосах у другій півстрофі. Зразок із с. Боговяленка ідентичний, проте має вужчий амбітус заспіву й відповідно всієї нижньої мелодичної лінії. Проте його звукоряд характеризується складнішою системою ладових взаємозв'язків: додатковий опорний устій у нижньому голосі (V ступінь) створює стабільність вертикальної структури. Зразок із с. Троїцьке вирізняється відсутністю різкого реєстрового контрасту. Основна частина строфи виконується плавним терцієвим рухом обох голосів, і лише в кінцевих складах кадансування набуває октавного оспівування. Таким чином, попри спільну сюжетну парадигму, ладові особливості балади про дітовбивцю варіюються залежно від осередку побутування.

А. Верещака

ЗНАЧЕННЯ ФЕСТИВАЛІВ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ В РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

A. Vereshchaka

THE IMPORTANCE OF POP SONG FESTIVALS IN THE DEVELOPMENT OF UKRAINIAN MUSICAL CULTURE

В умовах боротьби за збереження ідентичності та цінностей українського народу, музична культура має стати інструментом забезпечення популяризації української мови, зростання рівня зацікавленості населення в зміцненні країни, піднесенні патріотичного духу та єднанні нації. Музична культура в Україні має різні важелі впливу та засоби взаємодії із слухачською аудиторією, проте одним із найбільш ефективних є фестивалі.

Музичні фестивалі завжди відігравали особливу роль у розвитку української культури, втім особливо слід виділити фестивалі естрадної пісні, які завжди об'єднували широкі верстви українського суспільства. Фестивалі естрадної пісні

дозволяють слухацькій аудиторії дізнатися про талановитих виконавців, які тільки починають свій шлях, але вже мають певні музичні родзинки, будь то сильний вокал, особливості голосу або виконання, смислове наповнення пісні тощо. За рахунок участі у фестивалях українська естрада поповнилась новими артистами, які своїми виступами завоювали популярність у шанувальників. Тобто музичні фестивалі дозволяють новим виконавцям проявити свою майстерність та стати популярними. Крім того, вони сприяють збереженню та розвитку засобами естрадної пісні національних музичних традицій, популяризують сучасні стилі виконання пісень зважаючи на національні особливості.

За рахунок фестивальної діяльності артисти-виконавці, композитори та інші творчі діячі, а також слухачі мають змогу об'єднуватися в різні соціальні групи, що сприяє формуванню національної ідентичності. Завдяки спільній діяльності ініціаторів і творчих груп з організації та проведення музичних фестивалів, українська естрадна пісня стає популярною за межами України. Це дозволяє їй виконавцям отримати визнання на міжнародних музичних фестивалях, створюючи імідж української музичної культури та певним чином впливати на неї.

Значна частина фестивалів естрадної пісні в Україні, починаючи з 90-х років ХХ ст., мала міжнародний статус, адже до участі в них залучалися іноземні виконавці, а також слухачі з різних кутків планети, які є поціновувачами та шанувальниками української естрадної пісні. Тобто музичні фестивалі дозволяють прославляти Україну, підвищувати рівень її престижності, робити її більш відомою на світовій арені.

Також зазначимо, що фестивалі естрадної пісні мають і розважальне значення, тому що слухачі приходять на ці заходи відпочити.

Слід звернути увагу, що популяризація української пісні завдяки фестивальному руху дозволяє отримувати економічний ефект, адже значна частина фестивалів є платною. Так, у 2017 р. фестиваль музики Coachella Valley заробив 114,6 млн доларів. Організація музичних фестивалів передбачає залучення туристів із різних областей країни та з інших країн. Відповідно виникає необхідність їх розміщення, годування, розважання, що також створює нові робочі місця й має позитивний економічний вплив.

В умовах військового стану фестивалі естрадної пісні набувають ще й важливого значення в підтримці нашої армії, адже вони дозволяють збирати кошти на потреби ЗСУ. Наприклад, фестиваль Faine Misto у 2024 р. зібрав приблизно 8 млн на підтримку бригади Азову.

Отже, значення музичних фестивалів естрадної пісні в розвитку культури України важко переоцінити, адже вони дозволяють об'єднувати широкі кола любителів мистецтва, талановитих виконавців, що створює платформу для зміцнення національної ідентичності, збереження культурних цінностей, формування свідомої нації, також вони мають позитивний економічний ефект, підтримують армію тощо.